

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
29009, м.Хмельницький, вул.Козацька, 42, тел. (0382)64-15-77, код ЄДРПОУ 35173158

10.03.2016 року № 3809 /16

№ 3810 /16

№ 3811 /16

Рада з питань судової реформи
01220, м. Київ, вул. Банківська 11
Ел. пошта: media@jrc.org.ua

Рада суддів України
01016, м.Київ, вул. Липська, 18/5
Ел. пошта: davidenko@court.gov.ua

Верховна Рада України
01008, м.Київ-8, вул. М.Грушевського, 5

Керуючись статтею 127 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» звертаємось до Вас у зв'язку з розробленням законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення окремих положень законодавства з питань судоустрою і статусу суддів» (надалі – Проект).

Відповідно до Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки задекларованою метою судової реформи є утвердження такого правопорядку, який ґрунтується на високому рівні правової культури в суспільстві, діяльності всіх суб'єктів суспільних відносин на засадах верховенства права.

Підтримуючи необхідність впровадження позитивних змін, вважаємо за необхідне, звернути увагу на те, що запропонований законопроект містить масу суперечливих, протиправних моментів та прямо порушує права та гарантії представників усієї судової системи України та її простих громадян.

Відповідно до положень ст.126 Конституції України, незалежність і недоторканність суддів гарантуються Конституцією і законами України. Вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється. Аналогічна за змістом норма про заборону впливу на суддю визначено в Законі України «Про судоустрій і статус суддів».

Проаналізувавши Проект вважаємо за необхідне звернути увагу на наступне.

Запропонованим Радою з питань судової реформи Проектом фактично вводиться нове поняття – окружні суди, які створюються замість діючих міських, районних, міськрайонних по незрозумілій процедурі (ліквідація чи реорганізація) і при цьому знімаються гарантії для працівників (не лише суддів, а й працівників апарату) щодо можливості захисту трудових прав. Відповідно до ст. 22 Конституції України при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Позбавлення державних службовців частини прав, які є гарантіями конституційного права на працю, свідчать про очевидне звуження змісту їх прав.

Також Проектом значно звужуються повноваження органу суддівського самоврядування - Ради суддів України, натомість створюється так звана Громадська рада добросовісності, яка має

значно широкі повноваження (такі як збирання інформації щодо судді, надання висновку про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності, який додається до суддівського досьє; делегує уповноваженого представника для участі у засіданні ВККС...) і може стати інструментом впливу на суддю. Участь громадськості має обмежуватися правом представників спостерігати за процесом оцінювання, подавати пропозиції.

Слід зауважити, що на даний момент судді є абсолютно відкритими для суспільства, всі судові рішення є в загальному доступі, майнові декларації також доступні для загалу. Вважаємо недоцільним введення додаткового декларування, а саме декларації родинних зв'язків (ст. 57-3) і декларація доброчесності (ст. 57-4), так як це знов ж таки своєрідне виокремлення суддів в окрему категорію (інші державні службовці нічого подібного не заповняють) та в якійсь мірі посягання на їх незалежність. Дивує також коло родичів, які включаються до переліку осіб з родинними зв'язками: батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, двоюрідний брат, двоюрідна сестра, усиновлювач, усиновлений. Відверто кажучи не кожна людина знає навіть своїх діда з бабою, не кажучи про більш глибоке коріння.

Впроваджуючи можливість додаткових тестувань (ч. 3 ст. 85) ВККС надається по суті безмежне право на встановлення способів добору кандидатів, що також не відповідає Конституції України.

Більше того, суддя взагалі не зможе оскаржити рішення ВРІО чи ВККС по підставах його прийняття та сутті, так як підстави оскарження пропонуються формальні і зводяться лише до порушення процедури прийняття рішення (неповноважний склад, неповідомлення судді тощо). Зазначеним прямо порушується ст. 55 Конституції України, яка гарантує кожному право на судове оскарження будь-яких рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Також варто зазначити, що у цьому законопроекті повинні б були бути визначені умови продовження повноважень (обрання безстроково) суддів, призначених на посади вперше без проходження ними будь-яких додаткових конкурсних або інших процедур, не передбачених станом на час призначення їх на посаду.

Однак, запропонований Радою з питань судової реформи Проект взагалі жодним чином не врегулює це питання.

Судді, призначені вперше, можуть бути звільнені після закінчення строку їх повноважень, після чого матимуть право брати участь у доборі на посади суддів в загальному порядку, визначеному Законом, зміни до якого в цій частині не вносились.

Це порушуватиме низку міжнародних та національних правових стандартів та принципів, насамперед засади юридичної визначеності та рівності однойменних суб'єктів, неможливості дискримінації суддів всередині судової системи за ознакою часу призначення на посаду та інші.

Відтак, усім суддям, станом на час призначення яких діяло положення Закону про обрання їх безстроково після закінчення п'ятирічного строку повноважень, повинне однаковою мірою бути забезпечене право бути обраними безстроково.

У зв'язку з цим, пропонуємо доповнити Проект положенням наступного змісту:

«Судді, які були призначені на посаду судді вперше до набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)", з моменту набрання ним чинності вважаються такими, що призначені (обрані) на посаду судді безстроково»

або. «Обрання (призначення) на посаду судді безстроково суддів, що були призначені на посаду судді вперше до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», здійснюється на умовах, передбачених Законом України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, яка діяла станом на дату їх призначення на посаду вперше».

Не вирішується зазначеним Проектом також ситуація з обранням суддів, матеріали відносно яких знаходяться у Верховній Раді України. Як відомо, на даний момент народні депутати не виконують обов'язку щодо обрання суддів майже два роки.

Статтею 85 Конституції України визначено, що до повноважень Верховної Ради України належить обрання суддів безстроково. Частиною п'ятою статті 126 Основного Закону України передбачено виключний

перелік підстав, відповідно до яких суддя звільняється з посади. Серед підстав звільнення відсутнє звільнення судді з посади на підставі необрання Верховною Радою України кандидата на посаду судді безстроково.

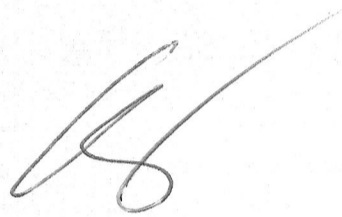
Ураховуючи зазначене, Проектом слід виключити з Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» положення ч. 10 ст. 214 та положення ч. 2 ст. 81 Закону України «Про судоустрій та статус суддів».

Слід також відмітити позитивні моменти запропонованих змін, а саме щодо виплати вихідної допомоги та збільшення розміру довічного грошового утримання.

З урахуванням викладеного вважаємо, що розроблений Радою з питань судової реформи Проект містить загрози незалежності суду, порушує права працівників суду та може негативно вплинути на судову систему, у зв'язку з чим потребує доопрацювання.

Затверджено зборами суддів Хмельницького окружного адміністративного суду
(рішення № 2 від 09.03.2016 року)

За дорученням зборів суддів,
голова суду

Касап В. М.